

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽUVININKYSTĖS ĮSTATYMO NR. VIII-1756 7
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Galiojančio Lietuvos Respublikos Žuvininkystės įstatymo (toliau – Įstatymas) 7 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyta, kad „Žuvų išteklių naudotojai turi teisę gauti nuostolių atlyginimą, jeigu galimybės žvejoti netenkama (taip pat ir terminuotai) dėl valdžios institucijų, valstybės ar savivaldybės įmonių ar įstaigų ūkinės veiklos, taip pat ir dėl atliekamos jų užsakymu, išskyrus atvejus, kai galimybės žvejoti netenkama dėl nustatytų žvejybos reglamentavimo priemonių“.

Vadovaujantis šio punkto nuostata, buvusi VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, atlikdama tam tikrus darbus (uosto gilinimo, krantotvarkos, molų rekonstrukcijos ir pan.) ar esant kitoms aplinkybėms, dėl kurių kyla poreikis stabdyti verslinę žvejybą viename iš Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu¹ patvirtintų Baltijos jūros priekrantės žvejybos barų, sumokėdavo kompensacijas už kilusius nuostolius tame žvejybos bare verslinę žvejybą vykdančioms ūkio subjektams (žuvų išteklių naudotojams), apskaičiuotas pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu² patvirtintas Nuostolių, patirtų netekus žvejybos galimybių dėl kitų asmenų veikos, apskaičiavimo ir įkainių nustatymo taisykles.

Tačiau nuo 2023-01-01 VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos forma pakeista į akcinę bendrovę „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija“, kurios visos akcijos priklauso valstybei. Teisės akto projekto teikimo išvadoms gauti dokumente buvo pabrėžiama, kad „<...> po pertvarkymo veikiančiam naujos teisinės formos juridiniam asmeniui pereina pertvarkytosios įmonės visos teisės ir pareigos, tad būsimai akcinei bendrovei nebus suteikiamos naujos išimtinės teisės, pertvarkyta bendrovė tęs vykdomas veiklas.

Šiuo metu yra susiklosčiusi situacija 16-ame Baltijos jūros priekrantės žvejybos bare, kuriame Klaipėdos valstybinio jūrų uosto plėtojimo tarybos sprendimu atlikus laivybos kanalo vedlinės pasukimą, 2023 m. spalio mėn. buvo sustabdyta žvejyba žvejybos baro dalyje. Toks sprendimas priimtas siekiant atlikti molų rekonstrukciją bei užtikrinti numatytą uosto plėtrą. Į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministeriją, Susisiekimo ministeriją bei Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkciją kreipėsi 2 įmonės, kurios turi perleidžiamąją teisę į žvejybos įrankius šiame žvejybos bare ir jame vykdo ūkinę veiklą, su prašymais atlyginti nuostolius, kilusius netekus galimybės žvejoti beveik 36 proc. 16-ojo žvejybos baro plote.

---

¹ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymas Nr. 3D-551 „Dėl Baltijos jūros priekrantės žvejybos barų ribų nustatymo“.

² Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. gruodžio 3 d. įsakymas Nr. 3D-659 „Dėl Nuostolių, patirtų netekus žvejybos galimybių dėl kitų asmenų veikos, apskaičiavimo ir įkainių nustatymo taisyklių patvirtinimo“.

Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija ir Susisiekimo ministerija laikosi nuomonės, kad 2023-01-02 Uosto direkcijai tapus akcine bendrove, pagal Žuvininkystės įstatymo 7 str. 1 d. 3 punkte nurodytų teisinių formų asmenų sąrašą, vėlesni nei 2023 m. sausio 1 d. Uosto direkcijos ar jos užsakymu kitų asmenų atlikti veiksmai ir dėl jų žuvų išteklių naudotojų netektos žvejybos galimybės nesuteiktų teisės reikalauti nuostolių atlyginimo pagal Žuvininkystės įstatymo 7 str. ir Nuostolių, patirtų netekus žvejybos galimybių dėl kitų asmenų veikos, apskaičiavimo ir įkainių nustatymo taisyklės.

Siekiant užtikrinti žuvų išteklių naudotojų teises ir išvengti teisinių ginčų ar dėl formalaus požiūrio nevykdomos pareigos kompensuoti kilusius nuostolius, įstatymo projekte siūloma patikslinti nuostatą, įtraukiant valstybės ar savivaldybės valdomas įmones (akcines bendroves) prie subjektų, dėl kurių ūkinės veiklos ar atliekamos jų užsakymu žuvų išteklių naudotojai netekus galimybės žvejoti (taip pat ir terminuotai), turi teisę į nuostolių atlyginimą. Tokia pareiga Įstatymu šioms įmonėms buvo nustatyta iki joms pakeičiant teisinę formą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Seimo nariai Kazys Starkevičius, Kęstutis Navickas ir Mindaugas Skritulskas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu galiojančiame Įstatyme numatyta, kad žuvų išteklių naudotojai turi teisę į nuostolių atlyginimą, jeigu galimybės žvejoti netenkama (taip pat ir terminuotai) dėl valdžios institucijų, valstybės ar savivaldybės įmonių ar įstaigų ūkinės veiklos, taip pat ir dėl atliekamos jų užsakymu. Tačiau nėra numatyta, kad žuvų išteklių naudotojai turėtų teisę į nuostolių atlyginimą jeigu galimybės žvejoti netenkama (taip pat ir terminuotai) dėl valstybės ar savivaldybės valdomų įmonių (akcinių bendrovių) ūkinės veiklos, ar dėl atliekamos jų užsakymu.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Siekiant užtikrinti žuvų išteklių naudotojų teises, įstatymo projekte siūloma patikslinti nuostatą, įtraukiant valstybės ar savivaldybės valdomas įmones prie subjektų, dėl kurių ūkinės veiklos ar atliekamos jų užsakymu žuvų išteklių naudotojai netekus galimybės žvejoti (taip pat ir terminuotai), turi teisę į nuostolių atlyginimą. Įstatymu ir anksčiau buvo numatyta tokia pareiga valstybės įmonėms, iki joms pakeičiant teisinę formą į akcinių bendrovių.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir plėtrai

Priimtas įstatymas neturės neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymą, reikės pakeisti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. gruodžio 3 d. įsakymą Nr. 3D-659 „Dėl Nuostolių, patirtų netekus žvejybos galimybių dėl kitų asmenų veikos, apskaičiavimo ir įkainių nustatymo taisyklių patvirtinimo“.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymo projekte vartojamos sąvokos ir jas apibrėžiantys terminai suderinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos ir Europos Sąjungos dokumentų nuostatoms.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymui įgyvendinti priimti įgyvendinamųjų teisės aktų nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo įgyvendinimas nepareikalaus papildomų Lietuvos Respublikos biudžeto ar kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Nėra gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

„Žuvininkystė“, „žuvų išteklių naudotojas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Néra.